

تور کشاورزی کشور اسپانیا

نگارش: سید محمد ابراهیم علوی-سحر نخعی

صبح روز دوشنبه به شهر مادرید پایتخت اسپانیا رسید. با توجه به تاخیر در صدور ویزا و عقب بودن از برنامه بلافاصله عازم شهر تولدو شدیم و در آنجا از قلعه قدیمی شهر و کاخ زیبای آلكازار (Alcázar) مشرف به رودخانه دیدن کردیم. سپس طبق برنامه ناهار را با نماینده باغات، خانم کامون شاکون (Carmen Chacon) آقای لویی سانتیاگو (Luis Santiago) صرف کردیم و با همکاران ایشان از باغات پسته SAT del Campo در شهر تمبلکه (Tembleque) بازدید به عمل آمد.

(نهالستان ها)، مراکز تحقیقات و شرکت های ضبط و فرآوری پسته در مناطقی از کاستیالا مانچا و آندالوسیا بود. برنامه های تور شامل بازدید از مناطق پسته خیز تولدو (Toledo)، سیوداد رئال (Ciudad Real)، خائن (Jaen)، گرانادا (Granada) و کوردوبا (Cordoba) به همراه بازدید از برخی مکان های تاریخی و جاذبه های گردشگری در این شهرها بود. گروه یکشنبه شب فرودگاه بین المللی امام خمینی را به مقصد ابوظبی ترک و پس از توقف کوتاه در فرودگاه ابوظبی

کشور نه چندان پهناور و زیبای اسپانیا، شهرتش را مرهون مردم، فرهنگ، هنر، غذاها و آداب و رسومش است. کشاورزی از دیرباز نقش مهمی در اقتصاد این کشور ایفا کرده است. عدم اطمینان از آینده محصولات سنتی از قبیل زیتون، انگور و پنبه در سال های اخیر کشاورزان را به سمت تولید محصولات جایگزین از جمله پسته سوق داده است. افزایش روزافزون تقاضا و ارزش پسته، کشاورزان و سرمایه گذاران را به توسعه کاشت این محصول در دهه های اخیر علاقمند ساخته است. در حال حاضر سطح زیر کشت پسته در اسپانیا حدود ۱۴ هزار هکتار (۶ هزار هکتار بارور) و متوسط برداشت محصول حدود ۲ تن در هکتار است. هزینه احداث باغ پسته در ۵ سال اول برای هر هکتار ۶ تا ۹ هزار یورو برآورد می شود و متوسط قیمت خرید یک کیلو پسته خشک در پوست از باغدار ۵ تا ۷ یورو می باشد. علیرغم تولید پسته در اسپانیا، این کشور سالانه حدود ۱۴ هزار تن واردات پسته دارد.

تور کشاورزی کشور اسپانیا به منظور آشنایی با صنعت پسته آن کشور با حضور جمعی از اعضای انجمن از ۲۷ تیرماه تا ۳ مردادماه ۱۳۹۵ برگزار شد. هدف از برگزاری این تور بازدید از باغات پسته، گلخانه ها

اجرا کرده و به سوالات آنان پاسخ دادند که مورد استقبال واقع شد.

برنامه روز پنجم سفر به بازدید از کاخ زیبا و باستانی الحمرا (Alhambra) در شهر گرانادا اختصاص داشت. عصر آن روز با آقای خوزه ماریا فونتان (José María Fontán del Junco)، نماینده شرکت یوروسمیاس (Eurosemillas) دیدار داشتیم؛ ایشان به طور کامل شرکت و زمینه فعالیت هایشان را به اعضای انجمن معرفی کردند. مقصد بعدی گروه بازدید از شهر زیبای کوردوبا و پس از آن بازگشت به مادرید بود.

تور کشاورزی فشرده اسپانیا با همه فراز و فرودهایش سرانجام روز یکشنبه سوم مردادماه به پایان رسید. در طول بازدیدها، اعضاء محترم تور با یکدیگر و میزبانان اسپانیایی به تفصیل بحث‌های کارشناسی داشتند. در پایان تقاضای اعضا از انجمن تمرکز بر رویکرد تخصصی ساختن امور مربوط به پسته با کمک فعالین دلسوز صنعت پسته ایران بود. سرکار خانم نظری در طول مسیر سفر با حسن استفاده از وقت در اتوبوس مطالبی را به تفصیل برای همسفران بیان فرمودند. ایشان از اهداف سفر به اسپانیا را لزوم توجه و دقت هرچه بیشتر به انتخاب پایه و پیوندهای متنوع در مناطق مختلف این کشور برشمردند. به عقیده ایشان با استفاده از تجربیات فعالین صنعت پسته می توان برای افزایش میزان بهره‌وری و برداشت تلاش کرد. ایشان بررسی و تحقیقات هرچه بیشتر در زمینه تغییر در ساختار پایه ها و پیوندها را برای بهبود وضعیت پسته ایران امری ضروری دانستند.

سیرورا از رقم کرمان کوچک تر اما بازدهی و درصد خندانی سیرورا بیشتر است. وی گفت: آب کشاورزی در این منطقه از طریق رود گوادیا تأمین می شود و با توجه به شرایط خاص هر منطقه از عمق ۱۵ تا ۴۰ متری اجازه زدن چاه داده می شود. برای مناطق کشت دیم زدن چاه ممنوع است. در ادامه از کارگاه ضبط پسته هورنی-دوس و جتالس (Horneados Vegetales S.A) دیدن کردیم و سپس با آقای خوزه کاماچو مارین (Jose Camacho Marin) آشنا شدیم. به همراهی ایشان از باغات پسته در روستاهای ولدِ پناس (Valdepeñas) و ویزودل مارکز (Viso del Marquas) دیدن کردیم و سپس به سمت شهر خائن حرکت کردیم.

برنامه روز چهارم سفر تمرکز بر دیدار با آقای جولیان ناوارو (Julián Navarro) مدیر انجمن تولیدکنندگان پسته آپیستاکو (Appistaco) و همکاران ایشان در ناواس د سان خوان (Navas de San Juan) داشت. ایشان با اشاره به این نکته که تقاضا برای محصول پسته در سال های اخیر افزایش چشمگیر یافته است سطح زیرکشت در حال افزایش را در منطقه آندالوسیا حدود ۷۰۰ هکتار اعلام کردند. به گفته ایشان میانگین برداشت پسته در این منطقه در باغات پسته دیم ۸۰۰ تا ۱۲۰۰ کیلو در هکتار و برای باغات آبیاری ۱۵۰۰ تا ۱۸۰۰ کیلو در هکتار می باشد.

در جریان بازدید از نهالستانی در آن انجمن و مشاهده چگونگی پیوند زدن، آقایان رضا نظری و حمید ابراهیمی نژاد نیز طریقه پیوندزنی در ایران را به صورت عملی به میزبانان آموزش داده، چند نمونه پیوند را

روز دوم سفر به بازدید از مرکز تحقیقات کشاورزی ال چپریو (Chaparrillo) در سیوداد رئال اختصاص داشت. در آنجا با محقق مرکز آقای خوزه کوسیرو لوپز (Jose Cuceiro Lopez) آشنا شدیم. ایشان پاسخگوی سوالات مختلف اعضای گروه در خصوص وضعیت پسته اسپانیا بودند. مرکز تحقیقات تشکلی دولتی است که در زمینه کاشت و تولید پسته دارای ۳۰ سال سابقه است. در ادامه به همراه آقای خوزه کوسیرو لوپز از باغات پسته ۱۲۰ هکتاری روستای پوزلو دو کالاتراوا (Pozuelo de Calatrava) دیدن کردیم. به عقیده آقای لوپز پایه های تربیانتوس، آتلانتیکا (مقاومت بالا در زمین های آهکی) و اینتگریمما بهترین پایه ها برای کاشت پسته محسوب می شوند. ایشان پیوند لارناکا (از قیرس) را با بالاترین میزان بازدهی و درصد خندانی و کمترین سال آوری بهترین واریته پسته برای زمین های کشت دیم ذکر کرد. همچنین رقم کرمان را برای باغاتی که سیستم آبیاری دارند، بهترین واریته دانست. در ادامه برنامه های آن روز به شرکت ضبط و فراوری پسته Pistachos del Sol واقع در روستای تورالبا دو کالاتراوا (Torralba de Calatrava) رفتیم و با مسئول آنجا آقای میگل زامورانو (Miguel Zamorano) دیدار و مذاکره داشتیم. این شرکت (در حال احداث) مدرن ترین ماشین آلات ضبط و فراوری پسته در اسپانیا را دارد. در ادامه عازم شهر منزنارس (Manzanares) شدیم و در آنجا از کلیسای قدیمی این شهر دیدن کردیم.

روز سوم به دیدار با خانم روزالیا پالومو پارا (Rosalia Palomo Parra) و آقای خوان آرایو (Juan Arroyo) مدیر شرکت ایبرو (IBERO) در منزنارس اختصاص داشت. آقای خوان آرایو کارگاه آموزشی دو ساعته راجع به تولید پسته در اسپانیا برای گروه برگزار کردند که مورد استقبال اعضا واقع شد. بنا به اظهار آقای آرایو منطقه کاستیلا لامانچا دارای بهترین شرایط جوی و خاکی پایدار برای کاشت پسته است. بیش از ۴ هزار هکتار سطح زیر کشت در این منطقه وجود دارد. وی با اشاره به اینکه ۸۰ درصد پسته اسپانیا در این منطقه تولید می شود افزود: بهترین پایه توصیه شده UCB1 (مقاوم در برابر ورتیسیلیوم و سازگار با pH خاک) و پیوندهای رایج کرمان، سیرورا و لارناکا هستند که اندازه محصول حاصل از رقم